

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

Lugduni, 1652-1663

Caput 12. De Impedimento publicæ honestatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80577)

sunt ad primam uxorem legitimam redire, separandique ab aliis coniugiis prima uxore superstitis initis, tanquam ab omnino irritis. Tridentin. sess. 24. can. 2. D. Thom. in 4. dist. 33. quest. 1. artic. 1. Sanchez lib. 7. d. 80. num. 4. & 5. Filliuc. tract. 10. part. 2. num. 161. Valent. tom. 4. d. 10. q. 1. punct. 3.

61 Nec Pontifex potest in polygamia dispensare. Summus Pontifex non potest in hac vxorum pluralitate dispensare. Quia & lege naturali, & Christi præscriptione ob veram Sacramenti significationem est interdicta. Nec vlla consuetudine effici potest licita hæc vxorum pluralitas. Quia consuetudo nequit prævalere aduersus ius naturale, & diuinum positium, sed solum contra humanum. Coninch disp. 26. numer. 20. Reginald. lib. 31. numer. 4. Gutier. hic, cap. 106.

62 Polygamia mulieris contra ius naturale est. Quia vt mulier plures viros habeat repugnat omnibus Matrimonij finibus, nempe conceptioni, & educationi prolis; communis vitæ Societati, & familiæ administrationi, remedio concupiscentiæ, & Sacramento Christi, & Ecclesiæ. Viri verò polygamia est præter naturæ ius, nec admittit dispensationem humanam, sed tantum diuinam. Quia licet opus esset generis humani propagatione, Deus vnicam constantem ex Adamo traxit, eamque edificauit in mulierem dicens: Erunt duo in carne vna, vt monogamiam esse iuris naturalis ostenderet. Vnde & Adamus coactus fuit esse monogamus, quia nec filiam potuit ducere, nec neptem, aut proneptem. Sotus in 4. dist. 33. quest. 1. art. 3. Bellar. l. de Matrim. lib. 1. cap. 10. Sanchez lib. 7. dub. 80. Henriquez lib. 12. cap. 6. Hurtad. hic, dub. 9. diff. 1.

63 Plures nuptiæ, dissolutis prioribus, sunt licitæ. Binæ, quaternæ, & vltiores nuptiæ, prioribus dissolutis, licitæ sunt, ac verum Sacramentum. Quia cum primæ nuptiæ morte coniugis vnus penitus dissoluatur, nullum possunt alteri coniugi impedimentum obicere, ad aliarum celebrationem. Tamen denegatur huius secundis nuptiis benedictio, quando saltem alteri coniugi in priori Matrimonio fuit impetrata, ne repetita in vilipendium eat, vt habetur in cap. Vir, de secundis nuptiis. Scio, consuetudine esse introductum, vt semper benedictio etiam in nuptiis secundis conferatur, quando alter coniux benedictionem non suscepit, siue sit vir, siue femina. Quia non censetur iterari benedictio, cum impenditur per se ratione coniugis non benedicti: per accidens autem etiam alteri confertur, nec enim potest vni, & non alteri conferri. Sanchez lib. 7. d. 81. & 82. Filliuc. tract. 10. p. 2. cap. 4. in fine. Henric. l. 1. c. 2. num. 3. litter. G.

64 Vt coniux superstes possit cum alio Matrimonium inire, requiritur certitudo moralis certitudine tanta de morte alterius coniugis, quanto iudicio prudentis sufficit ad credendum coniugem certo iam obisse. Rodriguez cap. 232. Sanchez morte, vt lib. 2. dub. 45. numer. 6. Vxor tamen, quæ conalter possit traxit matrimonium cum secundo, credens priorem virum esse mortuum: tenetur à secundo recedere, postquam cognouit, priorem virum esse superstitem: alioquin se adulterij periculo exponit, & delinquit mortaliter petendo, vel reddendo debitum, post huiusmodi notitiam. Si autem non certo nouit, sed tantum-

modo dubitat, non potest existente dubio debitum petere, tenetur tamen alteri coniugi petenti reddere. Quia alter coniux ius petendi habet, nec tenetur coniugi dubitanti credere: nisi dubitans ita probet, vt alter credere teneatur. Sanchez lib. 2. d. 41. num. 12. Henric. l. 1. c. 15. n. 13. Gutier. hic, cap. 50. Nauar. cap. 22. num. 53.

Mortis prioris viri probatio non omnino præscribi potest, qualis esse debet; sed Iudicis prudentis arbitrio, attentis occurrentibus circumstantiis relinquitur. Illud verò est speciale quod in morte probanda, vt testes, non citata parte, probatio sed ex mero iudicis officio possint examinari. mortis cap. Non sufficit vnus testis affirmans coniugis ingressum mortem, vt possit alter ad secundas transire, sufficiens nuptias. Si tamen coniux distanti obierit in loco, ita vt non valeant facili alia probationes haberi, satis erit nuncius. Longissima autem coniugis absentia non est mortis illius probatio. Neque habetur per solam famam, nisi forte tanta addit indicia, vt nullus sit de eius obitu amplius dubitandi locus. Gutier. hic, cap. 51. numer. 3. Sanchez lib. 7. dub. 46. Syluest. verb. Matrimonium 8. quest. 13. Diana part. 3. tract. 4. resol. 214.

CAPVT XII.

De Impedimento publica honestatis.

ONESTAS publica est propinquitatis ex sponsalibus validis, & quidam certis promouens, robur trahens nuptiarum ab Ecclesiæ constitutione propter publicam, quæ honestatem eius. Vnde colligo ex quidem ad sponsalibus inualidis, & cum persona incerta non consergere publicæ honestatis impedimentum. Porro attento antiquo iure hoc impedimentum vsque ad quartum gradum persistebat: hodie verò per Tridentinum, sess. 24. extenditur. cap. 1. ad primum solummodo consanguinitatis gradum extenditur. Cum affinis autem alterius sponsi non oritur. Quia ius hoc impedimentum præscribens cum solis consanguineis nuptias interdicat. Diuus Thomas in 4. dist. 41. quest. 1. ad 2. quest. 1. c. 4. Reginald. lib. 31. numer. 126. Filliuc. tract. 10. part. 2. num. 220. Gutier. cap. 103. num. 5.

Publicæ honestatis impedimentum non est iure naturæ inductum, vel diuino, sed iure Ecclesiastico. Vnde infidelis, qui tempore infidelitatis contraxit sponsalia cum Berta, potest diuino, sed valde Matrimonium inire cum eius matre, vel solum ex sorore non solum ante Baptismum, verum etiam post eum suscipere. Quia infidelis Ecclesiæ, à qua est hoc impedimentum, legibus impedimentum non subicitur. Sanch. l. 7. d. 68. n. 2. Bonac. hic, inductionem 3. punct. ii. num. 6.

Perpetuum hoc impedimentum est, ita vt nec morte alterius sponsi exinguatur. Multo minus cessabit, quando sponsalia dissoluntur dimutuo contrahentium consensu. Quia Matrimonij

Seet. I. De Imped. Matr. Recep. Senten. 2 of

nonij impedimenta non pendent à contrahentium voluntate, sed ab Ecclesia, quæ con-
 Cardinali iurisdictione, ut impedimentum publicæ honestatis
 ex sponsalibus validis conseruat. Et quia nulla
 maior sponsalium dissolutio conseruat potest,
 quæ ob alterius sponsi mortem: sed tali in
 casu etiam durat impedimentum: ergo Tô-
 let. lib. 7. cap. 13. num. 2. Sanch. l. 7. d. dub. 68. nu-
 mer. 1. Scio Pontium, lib. 7. cap. 36. numer. 9.
 Gutierrez cap. 10. 1. Rebellum part. 2. lib. 3. ques-
 tion. 14. numer. 3. & Sanch. numer. 12. contrarium
 asseruisse citantes Cardinalium declarationem
 sic præcedentem: Si sponsalia dissoluantur de
 consensu, Congregatio censuit esse inualida. Vnde
 si de hac declaratione constet authenticè as-
 firmari, ex sponsalibus mutuo consensu dis-
 solutis nullum impedimentum oriri. Vnde qui
 contraxit sponsalia cum filia, & postea, &
 postmodum illis ex communi consensu solutis,
 cum matre, aut sorore vult contrahere, nulla
 eget Papæ dispensatione. Quia sponsalia, quæ
 mutuo consensu soluntur, euascentur imme-
 diatè, & ratione sui, & sponsi viuenti-
 bus, vnus definit alterum pertinere: & è
 contra.

cap. 16. num. 2. Bonacin. hic. quest. 3. pun. 11. 2. 11.
 & 21. Sanch. lib. 7. dub. 70. num. 5. Nauar. cap. 22.
 num. 57.

Ex Matrimonio autem rato conditionato,
 conditione de futuro suspendente consensum,
 ante conditionis impletionem non oritur. Quia
 ante eam neque habet vim Matrimonij
 absoluti neque sponsalium absolutorum. Iusti-
 tia autem publicæ honestatis non oritur nisi
 ex sponsalibus dicto modo absolutis, ac proin-
 de nisi ex Matrimonio absoluto, etiam consue-
 tudine desumpta ab exemplo sponsalium. Ori-
 tur verò ex Matrimonio conditionato post
 impletionem conditionis. Quia tunc habet ve-
 ram Matrimonij perfecti rationem, vel quia
 habet rationem sponsalium, nonnulli opinan-
 tur. Doctores citati.

72
 Non citat
 ex Matrimo-
 nio rato con-
 ditionato an-
 te conditionis
 impletionem.

CAPVT XIII.

De Impedimento Affinitatis.

Affinitas definitur: Propinqui-
 tas personarum procedens ex car-
 nali copula licita, vel illicita, omni-
 carens parentela. Eius gradus an-
 numerantur sicut consanguinita-
 tis gradus. Quia quoto gradu quis consanguini-
 neus est viro, vel femina cognita, eodem est
 affinis feminae, & viro. Menstruantur autem
 gradus inter affines iuxta consanguinitatis
 gradus. Vnde linea affinitatis est duplex, sicut
 & consanguinitatis: quædam est recta ascen-
 dendum, & descendendum: ascendentes sunt
 socer, vitricus, nonerca: descendentes sunt
 gener, nurus, priuignus, & priuigna. Alia verò est
 linea transversa, nam alteri linee sunt affines
 in eodem gradu linee transversæ. D. Thom.
 in 4. dist. 4. articuli. 2. question. 1. Filliuc. tractat.
 10. part. 2. numer. 206. Reginald. lib. 31. nu-
 mer. 145. Sanchez lib. 7. dub. 64. Nauar. cap. 22.
 num. 42.

73
 Quid sit affi-
 nitatis quomo-
 do mensuren-
 tur gradus &
 de eius linea
 recta, &
 transversa.

Sicut ex sponsalibus de futuro consergit
 publica honestas matrimonium dirimens cum
 consanguineis in primo gradu; à fortiori conser-
 gitur ex Matrimonio rato, quod fortius est
 vinculum, & maiorem importat coniunctionem.
 Hoc autem impedimentum honestatis ex
 Matrimonio rato vique ad quartum gradum
 extenditur. Vnde vir mortua vxore ante con-
 summatum Matrimonium, non potest ducere
 consanguineam vique ad quartum gradum. Sic
 Pius V. in Motu proprio, Ad Romanum spectat,
 declarauit. Reginald. lib. 31. numer. 128.
 Filliuc. tractat. 10. part. 2. numer. 223. San-
 chez lib. 7. dub. 70. num. 16. Valent. tom. 4. d. 10.
 qu. 5. punct. 1.

Oritur hoc impedimentum publicæ hone-
 statis ex Matrimonio rato irritò quacumque
 ex causa, modo non sit ex defectu consensus.
 Quia à iure antiquo recedendum non est, nisi
 quatenus decernitur iure nouo: sed iure anti-
 quo conseruebat hoc impedimentum ex Ma-
 trimonio inualido, modo non esset inualidum
 defectu consensus: ergo. Sic etiam habetur ex
 Sacrorum Cardinalium declaratione. Monue-
 rim tamen, ex Matrimonio rato inualido non
 induci publicæ honestatis impedimentum dis-
 soluens priora sponsalia valida. Quia publica
 honestas superueniens sponsalibus non dissol-
 uit illa, sicut dirimunt cætera impedimenta
 sponsalibus superuenientia. Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

71
 Quid sit Matrimo-
 nio rato irritò,
 modo non sit de-
 fectu consen-
 sus.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib. 12.

Henriquez lib